

Kineska rudarska kompanija [Ziđin](#) (Zijin Mining) u svojim izveštajima o održivosti navodi da je uspela da **smanji aerozagadjenje** u Boru, gde poseduje rudnik i topionicu bakra.

U Ziđinovom izveštaju za 2020. godinu pominje se incident koji je te godine u septembru izazvao **prekomerno aerozagadjenje** u Boru, kao i da je taj događaj privukao veliku pažnju javnosti, ali se naglašava i da je aerozagadjenje u Boru postojalo decenijama unazad.

U tim izveštajima kompanija ne navodi da je kažnjena sa **milion dinara** zbog aerozagadjenja 2020. godine. Na internetu su dostupni tzv. ESG izveštaji ove kompanije na engleskom jeziku za 2019., 2020. i 2021. godinu.

A kakva je zaista situacija?

Grad [Bor](#) na svom portalu svakodnevno objavljuje podatke o kvalitetu vazduha, koristeći podatke Agencije za zaštitu životne sredine (SEPA).

Tako se, na primer, za 14. mart 2023. godine navodi da nije prekoračena satna koncentracija sumpor-dioksida (SO₂), kao i da nije prekoračena suspendovanih PM 2,5 i PM 10 čestica na mernom mestu Gradska park.

Na istom mernom mestu nije bilo prekoračenja zagađenja od 10. do 13. marta, ali su prekoračenja emisije PM čestica zabeležena prethodnih dana.

Grad Bor u kome posluje kompanija Zijin Copper je jedan od gradova u Srbiji sa **najdužom negativnom tradicijom prekomernog zagađenja životne sredine**, objašnjava za Novu ekonomiju Dejan Lekić iz Nacionalne ekološke asocijacije (NEA) i tvorac aplikacije za merenje aerozagadjenja xEco.

Uprkos početku rekonstrukcije topionice, zabeležena prekoračenja

To se ogleda u velikom broju prekoračenja dozvoljenih koncentracija SO₂ u vazduhu kako na časovnom, tako i na dnevnom nivou.

„Tako je i pored početka rekonstrukcije topionice u aprilu 2022. godine, u prva tri meseca zabeleženo 39 prekoračenja srednje časovne granične vrednosti (350 µg/m³, odnosno mikrograma po kubnom metru, a dozvoljeno je 24 puta za celu godinu) odnosno četiri prekoračenja srednje dnevne vrednosti (125 µg/m³, dozvoljeno tri puta za celu godinu)“, objašnjava naš sagovornik.

Kako Lekić podseća, prema zvaničnim izveštajima **SEPA**, veliki broj prekoračenja je zabeležen i u 2021. godini (156 sati sa prekoračenjem, odnosno 19 dana sa prekoračenjem na stanicu Bor Gradska park), 2020. (374 sati, ili 58 dana), 2019. (ukupno 41 dan).

Koncentracije arsena 350 puta veće od godišnjih vrednosti

„U javnosti je često zanemaren i podatak o prekoračenjima ciljanih vrednosti teških metala u frakcijama PM10 čestica, pa je u 2021. godini prema zvaničnom izveštaju SEPE na stanicu

Bor Jugopetrol zabeležena srednja godišnja **koncentracija arsena** (As) od 132 ng/m³ (nanograma po kubiku), dok je ciljana vrednost za celu godinu 6 ng/m³, dakle bila je čak 22 puta veća od ciljane.

Prekoračenja koncentracija arsena su zabeležena i na drugim mernim mestima iste godine u Boru.“ Na istoj lokaciji prekoračena je blago i ciljana vrednost koncentracije kadmijuma, dok je za nikl izjednačena sa ciljanom vrednošću, dodaje predstavnika NEA-e.

„Treba napomenuti da su ovo srednje godišnje koncentracije i da su maksimalne dnevne koncentracije dostizale enormnih **2.088 ng/m³ za arsen ili 89 ng/m³ za kadmijum**.

Ilustracije radi, ova maksimalna dnevna vrednost za arsen je **348** puta iznad godišnje ciljane vrednosti“, dodaje Lekić.

Izvor: [Nova Ekonomija](#)